

Brittiska arbetare strejkar i protest mot social dumpning

Under månadsskiftet januari/februari utbröt minst 20 vilda strejker i Storbritanniens energiindustri i protest mot att företagen anställer utländska arbetare på bekostnad av inhemska. Den första strejken bröt ut vid oljeraffinaderiet Lindsey i Lincolnshire, nordöstra England. Utlösande faktor var att det fransköga företaget Total UK som driver raffinaderiet anlitat det italienska företaget IREM för en nybyggnation, som i sin tur tagit in ett hundratal italienska kontraktsarbetare som inte är fackföreningsanslutna. De brittiska arbetarna menar att de diskrimineras eftersom de inte haft möjlighet att söka något av de jobben. De hävdar också att arbetsgivaren vill sänka lönekostnaderna genom att ersätta brittiska löntagare med utländsk arbetskraft till ett lägre pris än den inhemska.

Den vilda strejken vid Lindseyraffinaderiet utlöste en kedjereaktion av sympatistrejker från norra Skottland till södra England, i första hand inom den viktiga olje- och gasindustrin, men efter hand också inom kärnkraftsindustrin. Strejkerna, eller wildcat strikes som briterna säger, var de mest omfattande på 30 år.

De strejkande arbetarna deklarerade att de inte har något emot sina europeiska kollegor. De hävdar i stället att EU har öppnat för ojuste konkurrens, bland annat efter det svenska Lavalmålet. Företagens möjligheter att rekrytera utländsk arbetskraft på andra villkor än dem för inhemska arbetare har ökat. Efter förhandlingar mellan strejkledningen och Total UK, med en statlig myndighet som medlare, slöts en överenskommelse som innebär att oljebolaget förbinder sig att anställa

102 brittiska arbetare under minst nio veckor för bygget vid raffinaderiet i Lindsey, vilka kommer att arbeta tillsammans med de omkring 100 italienska arbetarna som är på plats och som logeras på en pråm förtöjd i Grimsby hamn. De kontrakterade italienska arbetarna kommer alltså behåller sina jobb. I överenskommelsen ingår också att alla arbetare, oavsett nationalitet, ska betalas i enlighet med gällande brittiskt kollektivavtal och att man ska sträva efter att de italienska arbetarna ska bli medlemmar i de berörda brittiska fackförbunden Unite och GMB. Samtidigt lovade de strejkande arbetarna att deras kamp kommer att föras vidare vid andra arbetsplatser som anlitar utländsk arbetskraft, med början vid gaskraftverket Staythorpe i Newark där byggföretaget Alstom planerar att utnyttja 250 polska arbetare.

Strejkerna har skapat stor oro i den brittiska labourregeringen. Hälsominister Alan Johnson, en tidigare fackföreningsledare, antydde att regeringen kan komma att driva frågan om inhemska arbetare rättigheter i EU. Premiärminister Gordon Brown anser dock att strejkerna är kontraproduktiva och fick stöd av handelsminister Peter Mandelson, en stark anhängare av EU:s fria rörlighet, som sade att "ökad protektionism" skulle vara ett stort misstag.

EU-kommissionären Vladimir Spidla tog också till orda. Han kritiserade konflikten och lät meddela att han och kommissionen "för närvarande" inte tänkte hörsamma kraven om en revidering av EU:s omstridda utstationeringsdirektiv, dvs. EU:s regler för tillfälligt anställda från andra EU-länder.

Europafackets generalsekreterare John Monks anser att protesterna i Storbritannien kan länkas till utslag i EU:s domstol

som Laval och Rüffert.

– Domarna har gjort det lagligt för arbetsgivare att betala utländsk arbetskraft lägre löner och erbjuda sämre arbetsvillkor.

Storbritanniens regering anser att de utstationerade arbetare bara ska garanteras lagreglerad minimilön, enligt en kritisk John Monks.

Minimilönen är för närvarande 5,73 pund i timmen för arbetare som är 22 år eller äldre. Brittiska arbetare på oljeraffinaderier har två till tre gånger högre löner i timmen i kollektivavtal. Efter Laval domen är fackförbunden förbjuda att strejka för att utländska arbetare ska ha samma löner som anges i de nationella kollektivavtalen och skillnaderna blir därför mycket stora.

De brittiska arbetarnas protester mot att lägre betalda utlänningar tar deras jobb har fått kommissionären Vladimir Spidla att tänka om, enligt Financial Times. Han ska nu studera vilka effekter Laval domen och utstationeringsdirektivet får när arbetslösheten ökar. Wanja Lundby-Wedin, ordförande i såväl LO som Europafacket, tycker initiativet är utmärkt. Europafacket får skicka fem representanter, varav en från Norden.

– Våldigt bra! säger Wanja Lundby-Wedin.

Men man ska inte sälja skinnet förrän björnen är skjuten. Kommissionären Vladimir Spidla utlovar inga förändringar av utstationeringsdirektivet, betonar Financial Times.

Vid de tidigare utvärderingar av utstationeringsdirektivet som kommissionen har gjort (2003, 2006 och 2007), blev resultatet det motsatta i förhållande till vad Europafackets företrädare nu efterfrågar.

Baskiska partier förbjuds i val

Spaniens högsta domstol har beslutat att två baskiska partier inte får ställa upp i de regionala valen den första mars, enligt uppgifter till nyhetsbyrån AFP.

Partierna, D3M och Askatasuna, anklagas av regeringen och åklagare för att ha kontakter med den förbjudna baskiska separatistorganisationen ETA och ETA:s politiska gren Batasuna, som förbjöds 2003.

Domaren Baltasar Garzon, som utreder misstänkta terrorister, beslutar inom kort om han ska förbjuda D3M och Askatasuna att alls verka politiskt.

Böter för företag som anställer illegal arbetskraft

EU-parlamentet har röstat om att företag som anställer illegal arbetskraft, så kallade papperslösa, ska straffas med böter.

Det nya förslaget innebär att arbetsgivare blir skyldiga att kontrollera att arbetstagaren har uppehållstillstånd. Arbetsgivare ska också meddela myndigheterna vem de har anställt. En arbetsgivare som inte följer reglerna riskerar böter. Arbetsgivaren riskerar också att få betala kostnaden för att skicka tillbaka arbetstagaren till hemlandet och betala för inestående lön och sociala avgifter.

Förslaget kommer inte att påverka den svenska lagstiftningen eftersom det redan är olagligt att anställa utlänningar utan arbetstillstånd i Sverige.

Mer jämställda löner med kollektivavtal

Kollektivavtalen spelar en viktig roll på den europeiska arbetsmarknaden. De leder till mindre skillnader mellan mäns och kvinnors löner. Det visar en ny studie från EU-kommissionen.

Trots att andelen fackligt anslutna löntagare minskar har kollektivavtalen en fortsatt viktig roll på den europeiska arbetsmarknaden. Nästan två tredjedelar av de europeiska arbetstagarna omfattades 2006 av ett kollektivavtal. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män minskar om en stor andel av arbetsmarknaden omfattas av kollektivavtal.

Kommissionens studie visar också att inkomstskillnaderna i allmänhet minskar om andelen fackanslutna ökar. Tio procent högre fackligt medlemskap innebär i genomsnitt ungefär två procent mindre inkomstskillnader. Andelen fackligt anslutna löntagare varierar mellan 9-76 procent beroende på EU-land. Sverige hade med sina 76 procent, EU:s högsta andel fackligt anslutna arbetstagare under 2005. Endast nio procent av de franska arbetstagarna var samma år med i facket, EU:s lägsta nivå. Genomsnittet i EU låg på 25 procent anslutna.

Irland satsar miljarder i stöd till banker

Irlands regering investerar motsvarande nästan 74 miljarder kronor i två av landets största banker, Allied Irish Banks och Bank of Ireland. Samtidigt kräver regeringen att bankerna fortsätter att låna ut pengar och begränsar bankchefernas löner.

Irland var ett av de första länderna som i höstas gick ut med en massiv garanti för sina banker. Det väckte först irritation inom EU, men den galopperande krisen fick sedan andra länder att följa efter.

Pengarna som nu betalas ut är en ökning av de fyra miljarder euro som bankerna fick löfte om i december.

Pekfinger på passen i sommar

Enligt ett regeringsförslag ska alla utom barn under tolv år vara tvungna att lämna digitala avtryck av höger och vänster pekfinger när de ansöker om pass. Även handikappade kan komma att undantas från reglerna.

Fingeravtrycken sparas digitalt och läggs in i chip i passen, där också ansiktsfotografier lagras digitalt. Chipets information kan bara avläsas av passpoliser och andra myndigheter som har speciella kodnycklar. Regeringens förslag – som lämnats till lagrådet – innebär också att fingeravtrycken genast ska förstöras när de väl lagts in i passen och dessa lämnats ut.

Passmyndigheten får alltså inte lagra fingeravtrycken i något register. Datainspektionen har tidigare varnat

för att fingeravtrycken kan komma att sparas i register i utlandet, när svenskar reser i väg.

Men regeringen bedömer den risken som liten eftersom det krävs speciella koder för att kunna avläsa den biometriska informationen. Efter att lagrådet läst förslaget ska regeringen skriva en proposition om fingeravtrycken till riskdagen. Lagstiftningen föreslås börja gälla den 28 juni.

Sverigedemokraterna samarbetar europeiskt

Sverigedemokraterna har fått observatörsstatus i den europeiska partigruppen Alliansen för ett Europa av nationer, där även italienska Lega Nord och Dansk Folkeparti ingår.

Att Sverigedemokraterna erhållit observatörsstatus innebär att partiet kommer att kallas till partiträffar och har där också yttranderätt. Enligt Sverigedemokraternas pressekreterare Mattias Karlsson hoppas man att få fullvärdigt medlemskap till hösten.

– Det beror nog till stor del hur det går i valet till Europaparlamentet, ett bra resultat där skulle inte skada.

AEN består av högerpartier som Dansk Folkeparti, italienska Lega Nord, irländska regeringspartiet Fianna Fáil och polska Lag och Rättvisa, som är kritiska till överstatligheten i EU.

– Vi är förmodligen de enda som vill lämna unionen, men annars har vi samma inställning, säger Mattias Karlsson.

Brittisk styrränta sänks igen

Den brittiska centralbanken Bank of England sänkte nyligen sin styrränta med en halv procentenhet till en procent. Det är den hittills lägsta nivån. Sänkningen var väntad, men vissa bedömare hade räknat med en ännu större sänkning.

Den europeiska centralbanken, ECB, beslutade samma dag att låta sin styrränta ligga kvar på två procent. ECB:s räntepolitik förvärrar situationen för euro-länder som är i behov av en mindre åtstramande penningpolitik. Det gäller inte minst Irland, vars viktigaste exportmarknader är USA och Storbritannien, två länder utanför euro-zonen.

NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:

GOSTA.TORSTENSSON@NEJTILLEU.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR.

DISTRIBUTION: FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, PÖLGATAN 5, 414 60 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: KANSLI@NEJTILLEU.SE.